

REGISTER GEMEENTELIJKE MONUMENTEN

GEMEENTE: DEN HELDER
ADRES: **Jan in 't Veltstraat 94** 1781 SL
KADASTRALE AANDUIDING: C 12013
DATERING: 1876
ARCHITECT: Th. Asseler

HISTORIE:

In 1857 besloot het gemeentebestuur om de domeingronden, waarop het zogenaamde "strooijen" dorp was gelegen, voor f. 2000,- van het Rijk te kopen. De hutten werden gesloopt en de grond bouwrijp gemaakt. De enige Roomskatholieke kerk bevond zich aan de Kerkgracht, de St. Petrus en Paulus. Naarmate de wijk meer bebouwd werd, groeide de behoefte aan een kerkgebouw in de nieuwe wijk. In 1874 werd er door de familie Janzen, van de bekende Helderse aannemersfamilie, voor de prijs van f 700,- een stuk grond aangeboden onder conditie dat daarop een kerk zou worden gebouwd. Het stuk grond had een oppervlakte van 2234 m². De voornaamste conditie was, dat de te bouwen kerk zodanig werd gesitueerd "dat het hart van die kerk een rechte lijn zal vormen met het hart der Nieuwstraat terwijl de gevel der kerk naar genoemde straat zal gerigt zijn". Als architect werd gekozen voor de Amsterdammer Theodorus Asseler, een neef en leerling van Th. Molkenboer. Het bouwplan ging er van uit dat de kerk wellicht in de nabije toekomst de functie van hoofdkerk van de Petrus en Pauluskerk zou overnemen. Naar aanleiding van de bange vermoedens die men koesterde tegen de Helderse welvaart (nu het Noordzeekanaal was geopend) werd besloten wel de funderingen conform de oorspronkelijke plannen te leggen, maar ter plaatse van het transept een tijdelijke altaarnis te plaatsen, geflankeerd door een sacristie en een bergplaats. Op 19 mei 1875 vond de openbare aanbesteding plaats in het logement "De Zeevaart" van de heer Esselaar. Laagste inschrijver was aannemer C. Vlaming met f 40.993,-. Op 8 juni 1876 vond de plechtige inwijding plaats. De versiering van de kerk bestond in het inwendige slechts in het gepolychromeerde en met rozetten gesierde tongewelf van de middenbeuk en de balustrade en de consoles van het koor. Voor het overige werd de kerk nauwelijks afgewerkt, maar in ruwe kalk gezet. Naast andere schenkingen was die van een onbekende de fraaiste. Deze schonk een door de jonge Jan Dunselman geschilderde kruisweg, die in 1880 werd ingewijd. In 1884 werd ter gelegenheid van het dertigjarige priesterfeest van de toenmalige pastoor Brinkman, de kerk met een torentje versierd. In 1885 werden de binnenmuren bepleisterd. In 1965 werd de kerk gerestaureerd.

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

De kerk is van algemeen cultuurhistorisch belang vanwege de architectuurhistorische waarde. Deze uit zich in de gave stijlkenmerken van het Eclecticisme. De kerk als markant element in "Nieuwstadt", zo uitgesproken gesitueerd in de as van de straat, heeft om genoemde redenen een grote stedenbouwkundige waarde. Voorts is de kerk als belangrijk historisch fenomeen in de Visbuurt van grote sociaalhistorische waarde.

